

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Узп 278/2016
14.07.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Мирјане Ивић, председника већа, Драгана Скока и Бранка Станића, чланова већа, са саветником Весном Мраковић, као записничарем, одлучујући о захтеву Агенције за реституцију Републике Србије – Подручне јединице Београд, Масарикова 5, за преиспитивање судске одлуке – пресуде Управног суда 9 У 16641/15 од 24.03.2016. године, уз учешће противне странке АА из ..., у предмету враћања имовине, у нејавној седници већа, одржаној дана 14.07.2016. године, донео је

ПРЕСУДУ

Захтев се **УВАЖАВА, УКИДА СЕ** пресуда Управног суда 9 У 16641/15 од 24.03.2016. године и предмет враћа Управном суду на поновно одлучивање.

Образложење

Побијаном пресудом уважена је тужба АА из ..., поднета против закључка Агенције за реституцију Републике Србије, Подручне јединице Београд број 46-008398/14 од 02.11.2015. године, којим је одбачен, као неуредан, захтев тужиоца за враћање одузете имовине, односно обештећење, и то имовине коју чини грађевинско земљиште у ..., кп. бр. 969 КО ..., чији је он бивши власник.

У захтеву за преиспитивање побијане пресуде, поднетом због повреде закона и повреде правила поступка, подносилац истиче да је погрешно закључивање Управног суда да је подржављење имовине тужиоца извршено непосредно на основу Закона о одређивању грађевинског земљишта у градовима и насељима градског карактера, јер подржављење имовине није могло да настане непосредно на основу закона, већ адекватном појединачном одлуком, којом би се одредбе тог закона примениле на тачно одређену имовину. За одузимање имовине, у складу са тим законом, било је неопходно да се донесе појединачна одлука надлежног органа, којом би била обухваћена предметна имовина, а та одлука нити је приложена уз захтев, нити је њен број наведен у самом захтеву. Предлаже да суд захтев уважи и побијану пресуду укине или преиначи.

Противна странка, у одговору на захтев, предлаже да суд захтев одбије.

Поступајући по поднетом захтеву и испитујући побијану пресуду у границама захтева у смислу одредбе члана 54. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС" 111/09), Врховни касациони суд је нашао:

Захтев је основан.

Према разлозима образложења побијане пресуде, оспорени закључак туженог органа је донет уз повреду одредбе члана 199. став 2. Закона о општем управном поступку, јер је тужилац у захтеву навео да му је имовина подржављена непосредно на основу Закона о одређивању грађевинског земљишта у градовима и насељима градског карактера ("Службени лист СФРЈ" 5/68 и 20/69). По налажењу Управног суда, а имајући у виду да је тужилац навео правни основ одузимања, орган је био у обавези да цени основаност захтева за враћање имовине, а не да га одбаци, јер је захтев садржао доказе из члана 42. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу.

Оцењујући законитост побијане пресуде, Врховни касациони суд налази да је Управни суд побијаном пресудом повредио правила поступка на штету подносиоца захтева.

Према списима предмета туженог органа и разлозима образложења закључка од 02.11.2015. године, оспореног тужбом у управном спору, захтев тужиоца за враћање одузете имовине, односно обештећење, је одбачен из разлога што уз захтев није приложен обавезан доказ из одредбе члана 42. став 4. тачка 3. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, односно, оригинал или оверена фотокопија исправе о подржављењу имовине или назив, број и година службеног гласила у коме је објављен акт о подржављењу, који доказ, применом одредбе члана 42. став 7. Закона, захтев мора да садржи. Како је тужилац у поднетом захтеву навео да му је имовина подржављена непосредно на основу Закона о одређивању грађевинског земљишта у градовима и насељима градског карактера ("Службени лист СФРЈ" 55/68 и 20/69), Управни суд сматра да је тужилац навео основ и акт одузимања имовине, па тужени орган није био овлашћен да одбаци захтев, већ да цени његову основаност, будући да је садржао доказе из одредбе члана 42. Закона, а због чега је закључак донет супротно одредби члана 199. став 2. Закона о општем управном поступку.

Одредбом члана 1. Закона о одређивању грађевинског земљишта у градовима и насељима градског карактера ("Службени лист СФРЈ" 5/68 и 20/69), за који је тужилац навео да представља непосредни основ подржављења имовине која је предмет одузимања, прописано је да, у смислу Закона о национализацији најамних зграда и грађевинског земљишта, у градовима и насељима градског карактера грађевинска земљишта постоја друштвена својина под условима одређеним овим законом.

Одредбом члана 8. Закона о национализацији најамних зграда и грађевинског земљишта ("Службени лист ФНРЈ" 52/58... 32/68), на који се позива у члану 1. Закон о одређивању грађевинског земљишта у градовима и насељима градског карактера, прописано је, у ставу 2, да решењем надлежног

органа, донетим у поступку одређеном овим законом и прописима донетим на основу њега, утврђује се који су објекти национализовани овим законом.

Одредбом члана 58. Закона о национализацији најамних зграда и грађевинског земљишта прописано је да решење о утврђивању национализације грађевинског земљишта које није национализовано заједно са зградом доноси, на основу одлуке Среског народног одбора о утврђењу ужег грађевинског реона, орган управе општинског народног одбора надлежног за послове финансија. Решење из претходног става доставља се надлежном среском суду, који ће, на основу тог решења, да изврши земљишно-књижни упис земљишта, као друштвене својине, и даље поступити по правним правилима земљишног права.

Из цитираних одредаба Закона о одређивању грађевинског земљишта у градовима и насељима градског карактера и Закона о национализацији најамних зграда и грађевинског земљишта, произлази да подржављење није извршено самим законом, тј, да је постојала исправа о конкретном подржављењу, а то је решење из одредбе члана 58. Закона о национализацији најамних зграда и грађевинског земљишта. Из изнетих разлога не може да се прихвати став Управног суда да је захтев тужиоца за враћање одузете имовине и обештећење садржао доказе из одредбе члана 42. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, те да позивање на Закон о одређивању грађевинског земљишта у градовима и насељима градског карактера у конкретном случају представља доказ из одредбе члана 42. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, па да је такав захтев уредан и да је о њему требало одлучити мериторно.

Налазећи да су из изнетих разлога побијаном пресудом повређена правила поступка која су од утицаја на решење ствари, Управни суд ће, пошто размотри све одлучне чињенице за решавање о законитости оспореног закључка, у поновном поступку, правилном применом прописа, да донесе на закону засновану пресуду.

Са изложеног, Врховни касациони суд је, на основу одредбе члана 55. став 2. и став 3. Закона о управним споровима, одлучио као у диспозитиву пресуде и предмет вратио Управном суду, који је дужан да расправи питања на која му је указано пресудом овог суда.

ПРЕСУЂЕНО У ВРХОВНОМ КАСАЦИОНОМ СУДУ

дана 14.07.2016. године, Узп 278/2016

Записничар,
Весна Мраковић, с.р.

Председник већа – судија,
Мирјана Ивић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић

ан